

Shikei

En empirisk studie om dödsstraffet i Japan

Sam Motazed

Abstract

This thesis tries to clarify why Japan still uses the death penalty even though there have been radical norm changes throughout the 20th century.

This essay, through using a comparative case study method, concludes there are three main reasons for why Japan still possesses the capital punishment, which are all connected to each other. First, Japan has not signed nor ratified the international treaties that forbid the death penalty, mainly the second optional protocol to the ICCPR. Secondly, there is a big support for the death penalty within the state. Generally, the support is big within all classes of society, from 'ordinary' citizens to politicians, lawyers and prosecutors. Thirdly, there is a vast secrecy around the death penalty in Japan.

These three reasons are not isolated, but do in fact strengthen each other; as the secrecy surrounding the death penalty in Japan grows less people will find out about what is going on, which increases the support for the punishment. And as the support grows the authorities feel less obliged to enter different international treaties forbidding the death penalty, and as they aren't a part of any treaties, they don't feel the need to increase the transparency.

Nyckelord: Dödsstraff, Japan, Sverige, suveränitet, internationella avtal

Antal ord: 10 282

Innehållsförteckning

1	Förkortningar.....	1
2	Inledning.	2
2.1	Syfte och frågeställning.....	2
2.2	Disposition.....	3
2.3	Metod och teori.....	4
2.3.1	Val av analysenheter.....	5
2.3.2	Val av oberoende variabler.....	6
2.3.3	Avgränsning och operationalisering.....	6
2.4	Material och källkritik.....	7
3	Teoretiskt ramverk.	9
3.1	Mänskliga rättigheter och dödsstraff.....	10
3.2	Suveränitet eller mänskliga rättigheter?.....	11
4	Dödsstraff i Japan och Sverige.	13
4.1	Hemlighetsmakeri.....	14
4.2	Offentligt stöd.....	16
4.3	Internationella avtal.....	18
5	Diskussion.....	21
6	Slutsats.	24
7	Källförteckning.....	26

1 Förkortningar.

EU – Europeiska Unionen

FN – Förenta Nationerna

HRC – Human Rights Committee

ICC – International Criminal Court

ICCPR – International Covenant on Civil and Political Rights

ICESCR – International Covenant on Economic, Social and Culture Rights

ICJ – International Court of Justice

JFBA – Japan Federation of Bar Associations

UDHR – The Universal Declaration of Human Rights

UNCHR – United Nations Commission on Human Rights

UNHRC – United Nations Human Rights Council

2 Inledning.

William A. Schabas, som har skrivit boken *The Abolition of the Death Penalty in International Law*, skriver i inledning av sin bok: "This study could not have been written fifteen years ago because its subject matter did not exist." (Schabas, 1997 s. 1). Normförändringen är radikal; När till exempel Uruguay motsatte sig att dödsstraffet skulle ingå som krigsförbrytelser i Nürembergrättegången anklagades landet för att ha nazistsympatier (ibid.). Detta trots att en majoritet av världens stater använde sig utav dödsstraff endast några årtionden innan.

Historiskt har de flesta stater någon gång använt sig av dödsstraffet, men successivt blir de allt färre. Sverige avskaffade dödsstraffet helt 1973 och grundlagstiftade det två år senare, 1975. Sedan andra världskriget har antal stater som inte utför dödsstraff ökat från 16 till 95 (AI, 2009). Men även trots att normen har förändrats och de flesta stater i dagsläget inte använder sig utav dödsstraffet finns det kvar i 58 länder (AI, 2009).

Men även trots att antal stater med dödsstraff minskar ökar antalet avrättningar. Under 2008 avrättades det över 5700 människor (HOC, 2009) världen över på grund av att stater fortfarande använder sig av dödsstraff, trots att det är förbjudet i enlighet med FN:s deklaration för de mänskliga rättigheterna. Många av dessa dömdes till döden på grund av saker som vi här i Sverige ser som en självklarhet, som till exempel religionsfrihet, homo-, bi- och transsexualitet och en annorlunda politisk åskådning

Hur kommer det sig att Japan, som var det första landet att avskaffa dödsstraffet år 810 (Johnson, 2006 s. 257), återinförde straffet och är nu ett av endast två liberala demokratiska länder i världen som använder sig av dödsstraff? Kan det ha något med landets suveränitet att göra eller finns det andra orsaker bakom deras beslut? Det blir denna uppsats uppgift att försöka klarlägga orsakerna till detta.

2.1 Syfte och frågeställning.

Syftet med denna uppsats är att se om normförändringen som successivt uppstod under 1900-talet där allt fler stater började avskaffa sina dödsstraff och ingå allt fler internationella avtal påverkat statens suveränitet, och om så är fallet, har det påverkat tillämpningen av dödsstraff. Detta ska jag göra genom att genomföra en fallstudie om Japans dödsstraff då Japan är ett av de få länderna i dagsläget som fortfarande använder sig av dödsstraff. För att säkerställa att mina förklaringsfaktorer har ett kausalt samband med dödsstraff och inte endast påverkar den beroende variabeln indirekt kommer jag använda mig utav en till

analysenhet; Sverige. Därför kommer uppsatsen även att få en del komparativa inslag. Motiveringen till valet av Japan och Sverige finns under kapitel 2.3.1.

Förutom suveränitet kommer jag använda mig utav transparens och offentligt stöd som två andra oberoende variabler, eftersom de troligtvis påverkar statens beslut att ingå i internationella avtal som i sin tur påverkar statens suveränitet. Vidare diskussion kring variablerna finns under kapitel 2.3.2.

Uppsatsen kommer att utgå från fyra olika hypoteser som presenteras och utvecklas mer nedan. Utifrån dessa fyra hypoteser kommer jag försöka svara på två frågeställningar där den ena endast är fokuserad på sambandet mellan variabeln suveränitet och dödsstraff, medan den andra inkluderar även de andra två variablerna för att försöka ge en helhetsbild och förklara de bakomliggande faktorerna.

Frågeställningarna är:

- Påverkar statens suveränitet dess förhållande till dödsstraff?
- Varför tillämpar Japan dödsstraff, men inte Sverige?

2.2 Disposition.

Uppsatsen är disponerad på så sätt att i kapitel två presenteras syftet med studien samt de frågeställningar som avser att besvaras. Vidare presenteras de metodologiska övervägandena som gjorts för att besvara frågeställningarna, en kort presentation av teorin och vilka avgränsningar och operationaliseringar som gjort för att det ska bli möjligt att svara på frågeställningarna. Kapitlet avslutas med en diskussion om det material som använts.

I kapitel tre presenteras hypoteserna och teorin mer ingående, och det förs en diskussion om relationen mellan suveränitet och mänskliga rättigheter. I kapitel fyra presenteras det empiriska materialet som allt eftersom det presenteras analyseras då det är väldigt mycket material som ska analyseras. Därför blir det lättare att föra analysen successivt genom hela kapitlet istället för att ha ett eget analys-kapitel efter att allt material har presenterats. I kapitel fem förs en diskussion och sammanfattning av det empiriska materialet och analysen som gjorts utifrån den. Även detta kapitel kommer innehålla analytiska drag då allt empiriskt material i form av de oberoende variablerna kommer att sammankopplas för att besvara frågeställningen. Teorin kommer även att appliceras på det empiriska material som presenterats och analyseras i detta kapitel. I det avslutande kapitlet sammanfattas resultatet och alla slutsatser presenteras, samt så förs det en kortare diskussion om arbetets gång.

2.3 Metod och teori.

För att besvara min frågeställning ska jag genomföra en empirisk fallstudie som jag kompletterar med komparativa inslag där jag utgår från method of difference. Med method of difference menas att mina analysenheter (stater) är så lika varandra som möjligt och har lika oberoende variabler i alla avseenden förutom ett, men olika utfall i den beroende variabeln. Kort sagt, två så lika stater som möjligt, fast där ena staten använder sig av dödsstraff medan den andra inte gör det (Svensson, Teorell, 2007 s. 226). Om man lyckas hitta den oberoende variabeln som skiljer analysenheterna åt kan man dra slutsatsen att det är den variabeln som orsakar utfallet i den beroende variabeln.

En fördel med att använda denna metod är att man väljer ut sin eller sina oberoende variabler och endast studerar dem och deras koppling till utfallet, och på så sätt uppnår orsakskriteriet isolering (ibid.). Om man även lyckas hitta ett samband mellan den oberoende variabeln och utfallet finner man belägg för kontrafaktisk skillnad, och kan på så sätt starkt argumentera för kausalitet (Svensson, Teorell, 2007 s. 226-227).

Anledningen till att jag tänker använda mig utav method of difference istället för method of agreement är för att jag tycker att method of difference lämpar sig bättre till min studie. Eftersom det finns en variation i den beroende variabeln blir det lättare att uppnå orsakskriteriet kontrafaktisk skillnad (Svensson, Teorell, 2007 s. 228) och man behöver inte i lika stor utsträckning kontrollera att den oberoende variabeln inte endast är en bakomliggande faktor. Method of agreement kräver även mycket mer jobb och lämpar sig därför bättre till andra, större, studier.

Ett problem som dock båda metoderna har är att verkligheten är för komplex och variationsrik för att man ska kunna hitta fall som passar in i dem, så man bör därför endast använda modellen som en idealtyp som man kan approximera olika väl i olika situationer (Svensson, Teorell, 2007 s. 227-228).

När det gäller mitt teoretiska ramverk har jag inte lyckats hitta någon teori som jag tycker är tillräckligt intressant som handlar om varför dödsstraff används i en stat, så därför kommer min studie utgå från min egen teori som baseras på fyra hypoteser.

Jag kommer därför att utgå från en förklaringsteori jag själv har konstruerat som består av fyra hypoteser som handlar om varför stater inte använder sig av dödsstraff. Teorin handlar om den nationella statens juridiska makt och hur suverän den är. Allt eftersom stater blir globaliserade och utvecklas mot kosmopolitism ingår den nationella staten allt fler internationella avtal, fördrag, konventioner och uppgörelser där de lovar att införa olika lagar och regler. Vissa av dessa lagar kan staten redan ha i sitt egna nationella regelverk, men andra kan vara helt nya för staten vilket underminerar den nationella statens juridiska makt. Och eftersom mänskliga rättigheter har blivit så pass institutionaliserat och blivit en väldigt stark internationell norm så tror jag att ju fler internationella avtal, fördrag, konventioner och uppgörelser staten har ingått ju större är chansen att staten inte använder sig utav dödsstraffet.

2.3.1 Val av analysenheter.

Eftersom jag kommer att genomföra en empirisk fallstudie efter method of difference principen måste jag välja ut två analysenheter som bör vara så lika varandra som möjligt, men ha olika utfall i den beroende variabeln. Det är viktigt att välja dessa analysenheter så metodologiskt korrekt som möjligt då valet av analysenheterna kan påverka hela uppsatsens slutsats.

Man bör försöka kombinera fyra olika principer när man gör sitt val. Den första principen är att analysenheten bör vara generaliserbar, vilket betyder att centrala egenskaper hos analysenheterna väljs ut och jämförs med populationen. Alltså bör man försöka välja typiska analysenheter utifrån vad man känner till om populationen på förhand (Svensson, Teorell, 2007 s. 152-153). Den andra principen är att analysenheten bör vara relevanta (Svensson, Teorell, 2007 s. 151). I denna uppsatsens kontext kan man dra slutsatsen att en stat som Iran som avrättade över 300 människor 2008 är mer relevant att undersöka än en stat som Botswana som avrättade en person under 2008. Den tredje principen innebär att fallens oberoende och beroende variabler ska variera (Svensson, Teorell, 2007 s. 222). Detta får ses som en självklarhet då jag avser att undersöka en stat med dödsstraff och en stat utan dödsstraff och försöka hitta den oberoende variabeln som skiljer analysenheterna åt. Den fjärde och sista principen är att man bör välja analysenheter för att komplettera extensiva resultat (ibid.).

De två analysenheter jag avser att undersöka i min uppsats är Japan och Sverige. Detta för att Japan och Sverige i många avseenden är lika varandra när det gäller mänskliga rättigheter och demokratiska mått; båda är klassificerade som "free" i Freedom Houses undersökning från 2008 (FH, 2009), båda är demokratiska konstitutionella monarkier, båda länderna har varit starkt styrda av ett och samma politiska parti sedan andra världskriget (Socialdemokraterna i Sverige och Liberaldemokratiska Partiet i Japan) samt att båda klassas som industriländer där handel och samarbete med omvärlden är mycket viktigt. Självklart finns det massvis med andra likheter och skillnader mellan länderna (de har ungefär lika stor yta, det bor fler människor i Japan), men de har ingen koppling och relevans till det som undersöks.

Den främsta anledningen till varför jag valt just dessa två analysenheter är på grund av flera olika orsaker. Förutom likheterna med Sverige som redan nämnts väcker Japan ett stort intresse hos mig då det är den enda industrialiserade demokratin, förutom USA, som avrättar människor (Lane, 2005a s. 38). Trots att Japan aktivt använder sig av dödsstraffet, under 2008 avrättades 15 personer - den högsta siffran i Japan på 33 år (AI, 2009c), är det inte alls lika känt att Japan använder sig av dödsstraff som att till exempel USA gör det. Man ska även ha i åtanke att Japan, i relativa mått sett till hur många brott som begås samt storleken på befolkningen, ungefär avrättar lika frekvent som USA (The Economist, 2008). Det finns även, relativt sett, gott om information om både Sverige och Japan. När det gäller Sverige kan jag även tänkas få tag på primärmaterial tack vare språket.

Nackdelen med att välja Sverige och Japan som analysenheter är att Japan kan bli svårt att generalisera då landet avviker ifrån populationen i många avseenden. Detta bör dock inte vara ett problem då dessa variabler inte kan tänkas ha någon

större påverkan på om staten tillämpar dödsstraff eller inte. En annan kritik kan tänkas vara att Japan inte anses som relevant jämfört med stater som Kina, Iran och Saudiarabien, men om man ser till relativa mått samt utvecklingen, 55 personer blev dömda till döden mellan 2000 och 2003 i Japan, lika många som de elva tidigare åren tillsammans (Lane, 2005a s. 38), så anser jag att Japan är högst relevant.

2.3.2 Val av oberoende variabler.

De tre olika oberoende variablerna jag kommer att utgå ifrån och undersöka i denna uppsats är suveränitet, transparens och offentligt stöd.

Suveränitet har jag valt eftersom det är den variabeln jag tror har störst påverkan på om en stat har dödsstraff eller inte, och därför har en central roll i min teori. De andra två, transparens och offentligt stöd, har jag valt eftersom jag även tror de spelar en stor roll ifall Japan tillämpar dödsstraff eller inte.

Transparens är ett starkt mått för demokrati enligt mig och blir därför intressant att undersöka eftersom de flesta stater som tillämpar dödsstraff inte är demokratier, men Japan är det. Även offentligt stöd är intressant eftersom det i en demokrati ytterst är folket som bestämmer, och eftersom Japan är en demokrati kan den allmänna opinionen ha en stor påverkan.

Därför vill jag nu undersöka dessa tre oberoende variabler och se om det finns någon skillnad mellan Japan och Sverige när de gäller dessa för att sedan försöka dra kausala slutsatser.

2.3.3 Avgränsning och operationalisering.

För att konkretisera mina frågeställningar så de blir möjliga att svara på måste man operationalisera och avgränsa vissa termer och begrepp.

Mänskliga rättigheter kan delas in i både positiva och negativa rättigheter, där de positiva rättigheterna (ekonomiska, sociala och kulturella) kräver att staten agerar aktivt, som till exempel rätten till hälsa och utbildning, medan de negativa rättigheterna (medborgerliga och politiska) inte kräver att staten agerar aktivt, som till exempel yttrandefrihet, rätten till liv och förbud mot tortyr (Fisher, 2007 s. 14).

Eftersom de positiva mänskliga rättigheterna är kostsamma och tar tid att genomföra ska jag inrikta mig på en negativ rättighet, rätten till liv, eftersom det både är lättare att implementera för stater och mer konkreta att mäta. En annan anledning till att jag just väljer rätten till liv är för att det ses som en av de främsta rättigheterna enligt många. Amnesty International skriver bland annat att om man inte uppnår rätten till liv uppnår man inte de andra rättigheterna samt att "dödstraffet är den allra mest extrema formen av grym och förnedrande behandling, och det är dessutom oåterkalleligt" (AI, 2009b).

Rätten till liv berör många olika frågor dock, som till exempel abortfrågan, och måste därför även den operationaliseras. I denna studie avser jag endast

dödsstraffet som rätten till liv, och med dödsstraff menas den straffrättsliga påföljd som innebär att en domstol dömer en brottsling till döden genom avrättning.

Med internationella avtal avser jag endast de avtal som reglerar dödsstraffet internationellt på en global nivå. Det finns massvis med andra regionala avtal som reglerar dödsstraffet till viss del, som till exempel olika fördrag inom EU, men dessa tar jag ingen hänsyn till. Främst eftersom det inte finns något regionalt internationellt avtal som förbjuder dödsstraffet helt, samt att det skulle ta för lång tid att gå igenom alla de tusentals olika avtalen. Därför har jag valt att operationalisera internationella avtal till de avtal som ingår i *International Bill of Rights*. Med internationell rätt avser jag endast den offentliga internationella rätten, alltså folkrätten, och inte den internationella privaträtten.

Det finns två olika typer av suveränitet; Antingen är den extern, vilket avser förhållandet till andra stater, eller så är den intern, vilket avser statens maktmonopol över dess eget territorium (NE, 2009).

I denna studie avgränsas suveränitet endast till den interna suveräniteten, och för att göra suveräniteten mätbar operationaliserar jag det till inskränkning av statens inhemska lagstiftning. Det finns dock personer som anser att det inte går att mäta suveränitet i form av olika grader, utan att det är en kvalitativ förändring som genomförs.

Det bör återigen påpekas att denna uppsats inte avser att undersöka varken suveränitet eller normförändringar i sig, utan deras relation och påverkan på dödsstraffet. Därför kommer det inte föras någon vidare diskussion om vad normförändring och suveränitet är.

Normförändringen tas för given eftersom FN fått allt mer makt sedan dess uppkomst i mitten av 1900-talet och mänskliga rättigheter blivit så pass institutionaliserat, och suveränitet ses endast som i vilken grad internationella avtal har överskridit den inhemska lagstiftningen.

Det pågår en diskussion både i Japan och internationellt om den japanska konstitutionen tillåter dödsstraff eller ej (FIDH, 2008 s. 25), men eftersom Japan tillämpar dödsstraff aktivt kommer jag inte kommentera den diskussionen eller den japanska konstitutionen.

2.4 Material och källkritik.

Jag kommer utgå främst från sekundärmaterial eftersom jag själv inte har tillräckligt med tid och resurser att införskaffa primärmaterial. Materialet kommer till mestadels bestå av olika sorters artiklar eftersom de i större utsträckning är aktuella när det gäller de olika staternas oberoende variabler jag vill undersöka, och på så sätt uppnås kriteriet på att materialet ska ha närhet i tid och rum (Svensson, Teorell, 2007 s. 104). Andra, främst skriftliga, källor som till exempel register och rankingtabeller kommer även att användas. Vid fallstudier brukar man inte använda sig av en datamatrix, men jag tänker göra det för att systematisera och ordna den data jag samlar ihop från det empiriska materialet

(Svensson, Teorell, 2007 s. 91-92). Datamatriisen kommer dock inte presenteras i denna uppsats.

Ett problem med att utgå från artiklar är att många artiklar är vinklade. Författarna vill ofta argumentera för eller mot något och är därför inte subjektiva. Detta får man ta hänsyn till när man studerar materialet och försöka inte låta sig påverkas av författarnas personliga åsikter.

Dödsstraff är ett väldigt känsligt och hett ämne hos många människor och har lätt för att väcka starka reaktioner. Även detta får man ha i åtanke och ta hänsyn till när man letar efter olika böcker och artiklar som kan komma att användas.

Ett problem vad gäller de källor som finns, främst böcker, är att det inte finns så mycket material inom området. Detta har lett till att jag varit tvungen att i vissa fall använda äldre böcker som i vissa avseenden kan innehålla utdaterad information. Det kan till exempel handla om äldre japanska regeringars ställning i olika frågor som är relaterade till dödsstraffet.

Ett annat problem med att det finns så få böcker, och med information överlag, inom ämnet är att vissa delar av denna studie blir kraftigt beroende av endast en källa. Detta gäller främst Yuji Iwasawas bok ”International Law, Human Rights and Japanese Law – The Impact of International Law on Japanese Law” som är en mycket viktig del av denna uppsats och får ses som en av de främsta källorna. Detta anser jag dock inte vara ett problem då alla akademiska recensioner jag läst av boken har varit mycket positiva (Levin, 2002; Masanao, 2002; Turack 2001; et al.).

Ytterligare ett problem är att jag inte talar japanska vilket leder till att jag endast kan använda mig av svenska och engelska källor. Detta leder i sin tur till att mycket av det jag läser, som till exempel olika uttalanden, redan blivit översatta och tolkade en gång. Det blir alltså omöjligt för mig att söka upp originaldokumenten och tolka dem själv.

3 Teoretiskt ramverk.

Jag utgår ifrån en förklaringsteori jag själv har skapat som består utav fyra hypoteser. Teorin är att allt eftersom en nationell stat ger upp sin juridiska makt till internationella organ, institutioner och organisationer via olika internationella avtal, konventioner och fördrag minskar chansen till att den nationella staten använder sig utav dödsstraffet. Detta eftersom mänskliga rättigheter successivt blivit allt mer institutionaliserat och en väldigt stark norm i världssamfundet.

Hypotesen har sin utgångspunkt i det svenska fallet rörande Åke Green där han först fälldes i tingsrätten för hets mot folkgrupp efter att även homosexuella fått skydd av lagen om hatbrott, men sedan friats i hovrätten (DN, 2005). Det som väckte mitt intresse var dock det som hände i Högsta domstolen där Åke Green än en gång friades. Johan Munch, HD:s ordförande i justitierådet, sade efter fallet:

”Om man enbart skulle göra en tolkning av den svenska lagstiftningen så hade pastor Green fällts. Förarbetena är så tydliga så att det inte råder någon tveksamhet på den punkten. Men med hänsyn tagen till Europadomstolen som har till uppgift att tolka Europakonventionen om mänskliga rättigheter, så kan vi inte göra annat än att fria. En fällande dom hade nämligen inte stått sig i Europadomstolen, det är vi övertygade om.” (SvD, 2005).

Mina fyra hypoteser är således:

1. Att det är Japans hemlighetsmakeri och det höga offentliga stödet för dödsstraff bland invånarna som lett till att Japan ingått färre internationella avtal än Sverige.
2. Att internationella avtal leder till minskad suveränitet för staten.
3. Att en minskning av statens suveränitet leder till avskaffande av dödsstraff eftersom det har blivit den internationella normen.
4. Att Japan har ingått färre internationella avtal än Sverige och därmed bevarat sitt dödsstraff.

Denna teori och de fyra hypoteserna baseras alltså på två olika antaganden; Den ena är att mänskliga rättigheter har blivit den allmänt rådande normen i världen, och den andra är att en stat som ingår internationella avtal förlorar en del av sin suveränitet i form av att internationella regler överskrider de inhemska, precis som i det svenska fallet med Åke Green.

För att klargöra min förklaringsteori har jag konstruerat två pildiagram:

3.1 Mänskliga rättigheter och dödsstraff.

Mänskliga rättigheter har sitt ursprung i naturrätten vilket sedan 1700-talets upplysningstid har ansetts ha sin grund i människans fria natur och människans behov av att leva tryggt. Det var ur denna naturrätt som olika filosofer som Locke, Jefferson och Rousseau fastställde grunden till religionsfrihet, rätten till liv och respekt för enskild egendom (Fisher, 2007 s. 13).

Ända fram till andra världskriget ansågs det vara den enskilda statens sak att se till hur ens befolkning hade det. Men efter hur Nazityskland behandlade sin befolkning insåg man att det inte går att lita på att alla världens stater respekterar de olika grundläggande rättigheterna. Därför har sedan 1945 dessa grundläggande rättigheter (som nu kallas för mänskliga rättigheter) varit mellanstatliga, vilket innebär att de vilar på folkrättslig grund. På så sätt ligger ansvaret på internationell nivå ifall en stat bryter mot någon av de mänskliga rättigheterna (ibid.).

Det finns fem mycket viktiga globala avtal som reglerar användandet av dödsstraff. Den viktigaste stöttepelaren i de moderna mänskliga rättigheterna är *Universal Declaration of Human Rights* (UDHR) som trädde i kraft 1948. 18 år senare kompletterades deklarationen av tre olika internationella fördrag; *International Covenant on Civil and Political Rights* (ICCPR), *International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights* (ICESCR) och *Optional Protocol on the International Covenant on Civil and Political Rights*. Ytterligare ett fördrag som är viktigt, kanske det viktigaste, när det gäller dödsstraffet skapades 1989 och trädde i kraft 1991; *Second Optional Protocol to the International Covenant on Civil and Political Rights Aiming at the Abolition of the Death Penalty*. Tillsammans bildar dessa fem vad vi idag kallar *International Bill of Rights*. (Schabas, 1997 s. 23).

Av dessa fem internationella avtal berör alla förutom *Universal Declaration of Human Rights* och *The International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights* dödsstraffet i sak. UDHR och ICESCR nämner endast rätten till liv där även dödsstraffet ingår (Griffin, 2008 s. 212-213). Till exempel så står det i artikel 3 i UDHR att ”Everyone has the right to life, liberty and security of the person.” (Schabas, 1997 s. 311).

ICCPR går ett steg längre och nämner dödsstraffet. Men fördraget förbjuder inte de länder som redan använder sig utav dödsstraffet att fortsätta med det, utan reglerar det endast till viss del. Bland annat så står det vilka som inte får avrättas (människor under 18 år och gravida kvinnor) samt att alla som dömts till döden ska ha rätt till att be om benådning (Schabas, 1997 s. 312-314). Det är först i *Second Optional Protocol to the International Covenant on Civil and Political Rights Aiming at the Abolition of the Death Penalty* som dödsstraffet förbjöds. I artikel 1, paragraf 1 och 2 står det: “No one within the jurisdiction of a State Party to the present Optional Protocol shall be executed. Each State Party shall take all necessary measures to abolish the death penalty within its jurisdiction.” Det står dock i artikel 2 att dödsstraffet kan tolereras under vissa förhållanden under

krigstid (Schabas, 1997 s. 193, 320). Alla dessa avtal är juridiskt bindande förutom UDHR eftersom det är en resolution (Flowers, 2005).

3.2 Suveränitet eller mänskliga rättigheter?

Mänskliga rättigheter och suveränitet är, enligt mig och många andra, till viss del motsägelsefulla. Det finns en klar anspänning mellan mänskliga rättigheter, som står för individens rättigheter främst gentemot staten, och suveränitet, som står för statens rättighet att agera som den vill inom sitt juridiska territorium (Barkin, 1998 s. 229). Därför är kosmopolitiska juridik- och moralteoretiker, tillsammans med anhängare till mänskliga rättigheter, väldigt ivriga med att överge suveränitetskonceptet eftersom de anser att suveränitet endast är ett hinder till att kunna använda sig av juridiska, politiska och militära medel för att implementera mänskliga rättigheter (Cohen, 2004 s. 14). Förespråkare för mänskliga rättigheter menar att internationell rätt och suveränitetsdiskursen den är baserad på måste överges till förmån för mänskliga rättigheter (Cohen, 2004 s. 4-5).

Det finns dock de som menar att mänskliga rättigheter och suveränitet inte behöver vara motstridiga, utan kan samverka. Jag har valt att utgå ifrån fyra olika artiklar som handlar om relationen mellan suveränitet och mänskliga rättigheter. Dessa fyra artiklar har valts eftersom de argumenterar för att suveränitet och mänskliga rättigheter inte behöver vara motsägelsefulla, utan kan fungera gemensamt.

Ett argument som finns mot att mänskliga rättigheter och suveränitet inte skulle kunna samverka är Christian Reus-Smits argument, som går ut på att principen om suveränitet och mänskliga rättighetsnormer bör ses som två normativa element i en modern diskurs om den legitima nationella staten och dess handlande. Mänskliga rättigheter har alltmer blivit en bidragande orsak till rättfärdigandet av suveränitet (Reus-Smit, 2001 s. 520, 537).

Ett annat argument som vissa för fram är att suveränitet bygger på ett system där stater erkänner varandra. Sedan uppkomsten av det nuvarande systemet med nationella stater, som uppkom 1648 efter den Westfaliska freden (Barkin, 1998 s. 236), har suveränitet alltid setts som en konstitutionell struktur av stater. De konstitutionella kraven på legitim suveränitet förändras dock hela tiden, och mänskliga rättighetsnormer har tack vare denna konstanta förändring blivit en del av de krav som legitimerar suveränitet (Barkin, 1998 s. 230-236). Alltså legitimeras staters suveränitet nu mer av deras relation med sin befolkning och att kunna garantera deras politiska rättigheter, än deras relation med ett givet territorium (Barkin, 1998 s. 249).

Ett till argument som förs fram är att om vi ger upp suveränitetskonceptet med nationella stater, som regleras av internationell rätt som ser till att det är jämlikt mellan stater, att det finns en respekt för territorier och inhemska lagstiftning, och ersätter det med kosmopolitisk rätt och använder oss av humanitära interventioner för att driva igenom detta, riskerar vi att bli försvarare av imperialistiska projekt (Cohen, 2004 s. 3). Cohen anser även att den internationella rätten måste

förstärkas genom att den uppdateras och förtydligar suveränitetskonceptet för att visa det är förenligt med kosmopolitiska principer som har sitt ursprung i mänskliga rättighetsnormer. Hon skriver: *"Without a global rule of law that protects sovereignty as well as human rights, any talk of a 'cosmopolitan' right, especially and above all the alleged right to intervene militarily to enforce human rights, is inherently suspect. Cosmopolitan right can supplement – but not replace – sovereignty-based public international law."* (Cohen, 2004 s. 3-4).

Trots att vi förflyttar oss alltmer från internationell rätt till kosmopolitisk rätt (år 2000 hade ungefär tre fjärdedelar av alla världens stater anslutit sig till de två stora mänskliga rättighetsfördragen ICCPR och ICESCR i FN (Cole, 2005 s. 473)) finns det ett stort hinder för kosmopolitismen, nämligen att de globala juridiska institutionerna inte är tillräckligt starka. International Criminal Court saknar definition till vad "crime of aggression" är. De förklarar på sin hemsida: *"[T]he Court cannot yet exercise jurisdiction over this crime because of the lack of a definition and the need for a clarification of the conditions that would govern the Court's exercise of jurisdiction."* (ICC, 2009). International Court of Justice saknar tvingande jurisdiktion, och FN:s säkerhetsråd är juridiskt hämningslöst eftersom de inte behöver följa "separation of powers"-principen (Cohen, 2004 s. 11).

Det har även gjorts kvantitativa studier om relationen mellan suveränitet och mänskliga rättigheter. I en av dessa slås det bland annat fast att mänskliga rättigheter är väl institutionaliserat och att det är landets utformning av den egna regering som bestämmer om landet ska ingå olika mänskliga rättighetsvatal eller ej. Vidare slås det fast att FN:s påstående om att mänskliga rättigheter är "universal, indivisible and interdependent[,] and interrelated" stämmer eftersom vad de olika fördragen innehåller endast spelar roll politiskt för stater, men inte varken ideologiskt eller kulturellt (Cole, 2005 s. 491-492).

4 Dödsstraff i Japan och Sverige.

De brott i Japan som man kan dömas till döden för är mord och landsförräderi. När det gäller mord har de som dömts till döden antingen dödat fler än en person, eller begått andra brott, som till exempel våldtäkt eller rån, i samband med mordet (Lane, 2005b). Högsta domstolen i Japan har även möjlighet att ändra domar vilket skedde bland annat 1999 då en man som dömts till livstids fängelse fått sin dom ändrad av Högsta domstolen till dödsstraff (ibid.).

Ett stort problem som finns i det japanska rättväsendet är att de förlitar sig i en väldigt stor utsträckning på erkännande från den åtalade (Lane, 2005a s. 40). Detta har lett till att polisen många gånger använt sig av våld för att få fram ett erkännande, vilket är möjligt eftersom den åtalade spenderar sin tid i häktet utan att ha eller få en advokat (The Economist, 2009). Om den åtalade inte erkänner sitt brott riskerar personen att få ett mycket längre och hårdare straff än om personen erkänner sig skyldig vilket även det bidrar till att många erkänner. Bland annat detta har lett till att över 99% av alla åtal i Japan blir fällande (The Economist, 2008).

I Sverige är däremot dödsstraff totalt förbjudet. I en av Sveriges grundlagar, regeringsformen, står det i 2 kap. paragraf 4 att "[d]ödsstraff får icke förekomma." (RF, 2009). Det har dock inte alltid varit så. 1734 fanns det hela 68 olika brott i svensk lag man kunde dömas till döden för, vilket ledde till att det vanligaste straffet för grövre brott under hela 1800-talet var avrättning (Seth, 1984 s. 188).

Tillslut så avskaffades dödsstraffet i Sverige under fredstid 1921 och under krigstid, och därmed totalt, 1973. Motiveringen till avskaffandet av dödsstraff under fredstid var bland annat att fängelserna hade byggts ut och därmed kunde ett straff på livstids fängelse oskadliggöra brottslingar, samt att dödsstraffet inte kunde försvaras utifrån en vedergällningsståndpunkt eftersom att det skulle innebära att de speciella brott för vilket dödsstraffet skulle komma ifråga var väsentliga från andra svåra brott vilket inte ansågs fallet. Det fanns även undersökningar och tidigare erfarenheter som bevisade på att dödsstraff inte hade någon avskräckande verkan jämfört med livstids fängelse. (FP, 2007).

Nedan kommer mina tre oberoende variabler att presenteras empiriskt och analyseras allt eftersom. Eftersom fokus kommer ligga på Japan kommer materialet för varje variabel för båda länderna att presenteras under en och samma rubrik. Indelningen är alltså gjord efter variablerna och inte länderna för att ge en bättre helhetsbild.

4.1 Hemlighetsmakeri.

Det är ett stort hemlighetsmakeri bland hängningarna i Japan. Hängningarna tillkännages först efter att de avverkats vilket medför att varken media eller anhöriga till offret eller brottslingen kan, eller får, närvara vid avrättningen. De enda som närvarar vid en avrättning är officiella personer från myndigheterna, bland annat en åklagare, åklagarens assistent samt fängelsedirektören (Johnson, 2006 s. 254).

Under tiden mellan att en person blivit dömd till döden tills att personen avrättas får han eller hon endast träffa sin försvarsadvokat samt nära släktingar. Dessa möten sker dock under väldigt strikta regleringar vad gäller hur länge de får pågå samt hur frekvent de får förekomma (Johnson, 2006 s. 255).

Efter att en avrättning utförts finns det inga officiella dokument från myndigheterna som bekräftar att det har förekommit (Lane, 2005a s. 37). Den enda informationen myndigheterna släpper är ett kort fax till Japans nyhetsbyråer där det framkommer hur många som blivit avrättade och var. Inga namn eller andra personuppgifter kommer ut. Detta började myndigheterna med 1999, fram till dess gav de inte ut någon information överhuvudtaget (Johnson, 2006 s. 254). Andra dokument relaterat till dödsstraffet, som till exempel rättegångsprotokoll görs aldrig heller offentliga (ibid.).

De som sitter i dödsceller väntandes på att bli hängda får inte veta vilket datum det ska ske. De blir endast tillsagda samma morgon som avrättningen äger rum, och då kan vissa av dem ha suttit inne i över 30 år (HRF, 2003; Lane, 2005a s. 39). Inte heller försvarsadvokaten till den åtalade eller de personer som ska genomföra själva avrättningen får reda på när avrättningen kommer äga rum. Detta enligt myndigheterna för att det inte ska bli möjligt att stoppa avrättningen (Johnson, 2006 s. 254).

Själva avrättningarna sker på strategiskt valda datum som åklagarna har valt ut för att så få människor som möjligt ska lyckas få reda på att de äger rum. På så sätt minimeras risken att demonstrationer och debatter förekommer (Johnson, 2006 s. 255).

De japanska myndigheterna försvarar allt detta med främst fyra olika argument. Det första är att hemlighetsmakeriet är skapat för att skydda den åtalade. När en reporter från Washington Post intervjuade en japansk åklagare 2001 sa han bland annat: *"We have to consider the feelings of the criminal who gets the death penalty. It's such a disgrace to his honor. I don't think he surrenders his honor or his privacy just because he surrenders his life"* (Johnson, 2006 s. 264). Det är dock svårt att veta hur trovärdig åklagaren är och om han verkligen tror på det han säger. Andra åklagare har nämligen gjort utlåtanden som går tväremot det första uttalandet: *"It isn't about what's good for the inmate, it's about what's convenient for us"* (ibid.).

Det andra argumentet myndigheterna använder sig av för att försvara sitt hemlighetsmakeri är att personen som utför avrättningen känner sig tryggare i sitt arbete (Johnson, 2006 s. 265).

Det tredje argumentet är att USA använder sig av dödsstraff och att situationen där är värre för de inblandade eftersom avrättningarna sker offentligt. Detta argument kan delas in i två olika delar; det ena är att om det skulle vara lika öppet med dödsstraff i Japan som det är i USA skulle alla de problem som finns kring dödsstraffet i USA, främst i form av extrem uppståndelse via demonstrationer, mediebevakning, etcetera, även existera i Japan. Det andra är enligt de japanska myndigheterna att om man använder dödsstraff öppet som i USA leder det till att straffet används oftare (Johnson, 2006 s. 266-267).

Det fjärde argumentet är att hemlighetsmakeri är en del av den japanska traditionen och bör därför respekteras av omvärlden (Johnson, 2006 s. 265-266).

Det är svårt att jämföra Japans hemlighetsmakeri med Sverige, då Sverige inte längre tillämpar dödsstraff. Om man istället ser till hela det japanska rättssystemet och jämför det med Sveriges kan man konstatera att det svenska rättssystemet generellt är mer transparent och öppet. Detta baseras främst på olika yttranden FN har gjort. Medan Sverige har fått kritik av FN för bland annat hur landet diskriminerar etniska minoriteter och funktionshindrade, att våld mot kvinnor, hatbrott och sexuella brott ökar samt att papperslösa flyktingar, invandrare och asylsökande inte får likvärdig tillgång till sjukvård och utbildning (Ekot, 2009) så kritiseras Japan för sitt bristande rättssystem (UN, 2008 s. 2-10).

Japan använder sig alltså utav ett brett hemlighetsmakeri kring sitt dödsstraff som försvaras av de japanska myndigheterna via främst fyra olika argument som presenterats ovan. Dessa argument är dock inte speciellt välbyggda och framstår främst som ett sätt för myndigheterna att bevara sitt odemokratiska system snarare än att de verkligen tror att argumenten är hållbara.

Det första argumentet, om att hemlighetsmakeriet ligger i den åtalades intresse, är väldigt tvivelaktigt då de flesta som sitter i dödscell och fått uttala sig varit väldigt negativa till det. De flesta vill till exempel veta i förväg vilken dag de ska avrättas då det hjälper dem att förbereda sig för döden (Johnson, 2006 s. 264).

Det andra argumentet, om att hemlighetsmakeriet är i personerna som utför avrättningens intresse, är även det tvivelaktigt då intervjuer med människor som avrättats har visat på att några av dem inte skulle komma till jobbet de dagarna som avrättningarna sker om de fick reda på det i förväg (ibid.). Detta kan dock tyckas märkvärdigt då ingen tvingar någon att arbeta med detta, och oavsett om de skulle dyka upp eller inte behöver det nödvändigtvis inte betyda att de vill ha mer information om när avrättningen äger rum.

Det tredje argumentet om att USA avrättar fler är rent av empiriskt fel om man ser till den data som finns. Japanska myndigheter påstår att om de skulle använda dödsstraff öppet som i USA skulle det användas oftare eftersom USA avrättar fler personer än Japan. Men som jag nämnt innan är så inte fallet. Om man endast skulle se till avrättningar/befolkningsmängd så ligger USA på en mycket högre nivå än Japan. Men om man däremot kollar på de som faktiskt kan dömas till dödsstraff istället för hela befolkningen ser man att Japan ligger på samma nivå som USA. Mellan åren 1999 till 2004 dömdes 1,4% av alla brottslingar i Japan som begått brott där dödsstraff ingick i straffskalan till döden. Detta kan jämföras med Kalifornien och Virginia där siffran är ungefär den samma. Och om man endast kollar på åren 2000 till 2005, då antal avrättningar ökade men brotten låg

på ungefär samma nivå, dömdes 1,97% av brottslingarna till döden i Japan vilket är lika högt som i Texas (Johnson, 2006 s. 266-267). Detta beror inte på att antal brott som kan dömas till dödsstraff har ökat utan att sättet brotten bedöms på har ändrats (Koichi, 2008 s. 46).

Slutligen så kan jag även konstatera att det fjärde argumentet som myndigheterna i Japan använder sig av för att legitimisera hemlighetsmakeriet, att det är en japansk och östasiatisk tradition, även den saknar riktig grund. Faktum är att hemlighetsmakeriet började på allvar i mitten av 1900-talet i Japan och att andra östasiatiska länder som använder sig utav dödsstraff (Kina, Taiwan, Sydkorea), även om de har vissa hemlighetsdrag, inte ens kommer i närheten av Japans hemlighetsmakeri (Johnson, 2006 s. 264-266)¹ och i Filippinerna har man avskaffat dödsstraffet nyligen (Koichi, 2008 s. 50).

Om det nu är så att dessa fyra argumenten som de japanska myndigheterna inte är verklighetsförankrade i den empiriska information som finns, varför fortsätter dem att använda sig utav det?

I september 2005 startade advokaten Tomoyoshi Emura ett rättsligt fall mot justitiedepartementet där han försökte få avrättningsprocessen i Japan att bli mer transparent och uppdragande (Japan Times, 2005b). Fallet avslogs i tingsrätten den 18 januari 2008 och hovrätten den 28 juli 2008 och har nu överklagats till högsta domstolen. Motiveringen från hovrätten var att information som skulle bli tillgänglig ifall hemlighetsmakeriet försvann är av sådan teknikalitet att allmänheten inte skulle förstå, att ta bort hemlighetsmakeriet endast skulle skapa orättvisa, samt att transparens skulle kunna leda till skadliga konsekvenser för den åtalade (FIDH, 2008 s. 19). Högsta domstolen har ännu inte fattat ett beslut i fallet.

Japan, liksom andra parlamentariska länder, har dock ett problem, att den juridiska makten, exekutiva makten och den legislativa makten inte är tillräckligt separerade och därför påverkar varandra i en hög utsträckning.

Det japanska rättssystemet är väldigt hierarkiskt och kontrolleras av högsta domstolen vars medlemmar utsetts av regeringen. Som om det inte vore nog utser justitieministern själv landets riksåklagare, chefsåklagare samt åklagaren i förstainstansrätten (FIDH, 2008 s. 19-21). Därför bör man vara väldigt kritisk till de olika domarna domstolarna i Japan dömer när regering, parlament eller någon annan myndighet är inblandad.

4.2 Offentligt stöd.

En av de främsta anledningarna till att Japan använder sig utav dödsstraff är för att det finns ett mycket starkt stöd för det bland allmänheten (Lane, 2005a s. 38). I en

¹ För en fortsatt diskussion kring de olika motargumenten som finns mot Japans hemlighetsmakeri se Johnson, David T., 2006. "Where the state kills in secret: Capital punishment in Japan", *Punishment & Society*, vol. 8, no. 3, pp. 251-285.

stor undersökning som gjordes 1999 var det 79.3% som var för en fortsatt användning av dödsstraffet, medan 8.8% var mot (The Economist, 1999). Även senare undersökningar har visat på samma stöd. I en undersökning 2005 passerade stödet för dödsstraff för första gången 80% och hamnade på 81.4% medan de som är mot minskade till 6% (Japan Times, 2005a). Stödet för dödstraff i Japan har aldrig varit under 50% sedan 1953 (Lane, 2005b).

När en åklagare under 2003 försökte yrka på dödsstraff gav han domaren en namninsamling med över 76 000 namnunderteckningar (ibid.). Andra namninsamlingar har lyckats samla ihop hundratusentals namnunderskrifter inom några få månader.

Det finns ett flertal olika teorier om varför japaner i sådan stor utsträckning är positivt inställda till dödsstraff. En av de mest frekventa är att dessa starka känslor härstammar från en kultur där ordspråket ”öga för öga, tand för tand” är väldigt starkt och därför anser en stor majoritet att en person som tagit ett liv också borde bli av med sitt egna (ibid.). En annan anledning till det höga stödet är att många människor i Japan anser att dödsstraffet har en stor avskräckande effekt på brottslingar och därför förhindrar brott (Schmidt, 2002 s. 102, 104-105). Japaner påverkas även i hög grad av olika händelser som inträffar i landet. När till exempel saringasattacken skedde i Tokyos tunnelbana 1995 ökade stödet för dödsstraff med mer än 10% (FIDH, 2008 s. 22).

Även i Sverige har det funnits ett någorlunda högt stöd för dödsstraffet. I Sifos samhällsbarometer från 1999 svarade 43% av de tillfrågade ja på frågan ”finns det något eller några brott som borde kunna beläggas med dödsstraff?” (Höglund, Söderin, 2005 s. 31). Några år senare minskade dock stödet; i Sifos samhällsbarometer från 2006 svarade 33% att de var för dödsstraff (Metro, 2006).

När det gäller opinionsundersökningarna, både i Sverige och Japan, bör man vara väldigt uppmärksam och kritisk till hur frågorna är ställda eftersom att beroende på hur frågan är ställd kan svaren skifta i stor utsträckning.

I den japanska undersökningen som genomfördes 2005, där 81,4% enligt japansk media var för ett dödsstraff, var frågan ”*The death penalty is indispensable and cannot be avoided in certain cases*” (FIDH, 2008 s. 22) vilket jag anser är en ledande fråga eftersom de har lagt till ”certain cases” i slutet av frågan.

I samma undersökning fanns det flera olika svarsalternativ de tillfrågade kunde använda, där de två alternativen som myndigheterna räknade som positivt till dödsstraff var ”should not be abolished in the future” (61,7%) och ”could be abolished in the future if the situation changes” (31,8%) (ibid.). Frågan är dock om de 31,8% som svarade ”could be abolished in the future if the situation changes” verkligen är för dödsstraff? Det är omöjligt för mig att svara på men mycket tyder på att de inte är det (Koichi, 2008 s. 46-48; FIDH, 2008 s. 22-23), vilket i så fall betyder att endast 61,7% av de 81,4% som myndigheterna påstår är för dödsstraffet egentligen är det. Detta innebär att endast 50,2% av de tillfrågade är för dödsstraffet, istället för 81,4% som myndigheterna påstår.

Undersökningarna i Sverige sköts av en tredje part, som till exempel Sifo eller Gallup, och bör därför vara mer neutrala i sina undersökningar än de som görs av myndigheterna i Japan.

Att det finns ett sådant starkt stöd bland befolkningen i Japan för dödsstraffet har en stark påverkan på politikerna i landet. Den förra vice justitieministern har bland annat sagt: ”[T]he worldwide trend goes towards abolition. But as long as [in Japan] the people do not agree an immediate abolition is impossible” (Schmidt, 2002 s. 82).

Frågan är bara om det är ett giltigt argument eller inte. Även i Sverige var opinionen för att behålla dödsstraffet i början av 1900-talet, men trots det avskaffade Sverige sitt dödsstraff (Bergman, 1996 s. 102).

Koichi Kikuta, professor vid Meiji Universitet och motståndare till dödsstraff, menar på att man inte kan använda hela befolkningens generella åsikt i frågan eftersom de flesta inte är kunniga inom ämnet. Han menar på att politikerna istället borde titta på vad de sakkunniga tycker och utgå ifrån det snarare än den allmänna opinionen. Men även om motståndet till dödsstraff generellt är högre, dock inte mycket, bland sakkunniga jämfört med befolkningen så är det väldigt uppdelat. Bland domare, fängelsevakter och speciellt åklagare är stödet för dödsstraff högt, medan det bland universitetsprofessorer och studenter är lågt (Schmidt, 2002 s. 175-178).

Precis som i Sverige har det förekommit, och förekommer fortfarande, att de styrande i landet avskaffar dödsstraffet trots att befolkningen stödjer ett sådant straff. Därför menar motståndarna till dödsstraffet i Japan att de styrande i landet bör avskaffa dödsstraffet, men det har de inte gjort.

En förklarande faktor kan vara att även de styrande själva tycker att man inte borde avskaffa dödsstraffet. De har gjorts några undersökningar på alla parlamentariker som visar på att runt två tredjedelar stödjer ett användande av dödsstraff. Man ska dock veta att denna undersökning gjordes för 20 år sedan, 1989, och att endast 142 av 753 parlamentariker svarade på undersökningen (Schmidt, 2002 s. 178). Det är inte lätt att få reda på vilka parlamentariker som är mot dödsstraff. De få parlamentariker som är mot dödsstraffet brukar inte prata högt om det eftersom de är rädda att de ska förlora stöd bland befolkningen (Johnson, 2006 s. 256).

4.3 Internationella avtal.

Den 30/5 1978 skrev Japan på de två stora internationella avtalen ICESCR och ICCPR, och ratificerade dem den 21/6 1979. Sverige skrev på samma två avtal några år innan Japan, 1967, och ratificerade dem 1971. Alltså har båda länderna i dagsläget både skrivit under och ratificerat både ICESCR och ICCPR (UN, 2009a; UN, 2009b).

Skillnaderna mellan länderna börjar visa sig när man tittar på de två olika *Optional Protocols* som reglerar dödsstraffet internationellt. Medan Sverige har både skrivit på båda dessa fördrag och ratificerat dem har Japan inte skrivit på någon utav dem (UN, 2009c; UN, 2009d).

Endast två industrialiserade stater var emot *Second Optional Protocol*; USA och Japan. I Diet (Japans parlament) förklarade man sina skäl till att inte gå med i avtalet:

- (1) *The problem of the abolition of capital punishment by a state has to be examined in the light of popular sentiment and the crime situation.*
- (2) *International public opinion on the abolition of capital punishment is not necessarily always unanimous.*
- (3) *The Convention had not been discussed sufficiently in the UNHRC* (Schmidt, 2002 s. 62).

Detta visa på att Japan inte planerar att avskaffa dödsstraffet, att de inte gillar att utländska aktörer interfererar, samt att de inte anser att det är fördelaktigt att följa internationella trender och åsikter.

Vissa mänskliga rättighetsfördrag, trots att de är bindande under internationell rätt, upprättar endast långsiktiga mål som ska uppnås successivt, vilket leder till att de inte verkställs i den japanska lagstiftningen (Iwasawa, 1998 s. 28). ICESCR, till skillnad från ICCPR, är ett sådant fördrag (Iwasawa, 1998 s. 40-41).

Regeringen i Japan har kontinuerligt antytt att internationella fördrag har laga kraft i landet tack vare artikel 98 (2) i konstitutionen. Under en diskussion kring Japans rapport om ICCPR i HRC sade en japansk representant att *"treaties had long been regarded as forming part of Japan's legal framework and had been given the appropriate force"*. Även japanska domstolar menar på att internationella fördrag har laga kraft i landet (Iwasawa, 1998 s. 30).

Trots att internationell rätt har laga kraft i Japan anses inte de överenskommelser som inte är bindande att ha laga kraft. Att ett avtal är av bindande karaktär under internationell rätt är en förutsättning för att det ska ha laga kraft i Japan. Detta innebär att till exempel UDHR, som är en resolution och därmed inte bindande, inte har laga kraft (Iwasawa, 1998 s. 37). Just i UDHRs fall spelar det ingen större roll eftersom Japan både skrivit på och ratificerat ICESCR och ICCPR som tillsammans täcker in nästan alla rättigheter som UDHR berör (Iwasawa, 1998 s. 39). Detta innebär dock inte att japanska domstolar totalt struntar i UDHR. Det finns ett flertal exempel där bland annat Högsta domstolen i Japan har använt sig utav UDHR som ett hjälpmedel för att fatta olika juridiska beslut (Iwasawa, 1998 s. 85). Detta beror på att olika resolutioner som inte är bindande, som till exempel UDHR, skapar normer (Iwasawa, 1998 s. 104).

Japanska domstolar är dock generellt ganska så motvilliga mot mänskliga rättigheter, främst på grund av deras ovana att handskas med detta relativt nya område inom juridik. En representant för JFBA (Japan Federation of Bar Associations) har sagt: *"Even though international human rights law exist in theory in Japan, we feel as if it does not exist at all because as of 1991 there has been no example in which the ICCPR actually functioned as a legal norm"* (Iwasawa, 1998 s. 288, 292).

Masama Ito, en före detta domare i Högsta domstolen i Japan, har erkänt att Högsta domstolens inställning gentemot argument baserat på de två stora mänskliga rättighetsavtalen, ICESCR och ICCPR, har varit *"halvhjärtat"* och att japanska domstolar har varit extremt negativa till att applicera dem (Iwasawa, 1998 s. 292). Denna negativa inställning till ICESCR och ICCPR kan observeras

på tre olika sätt; För det första föredrar domstolarna i Japan att tolka konstitutionen vilket innebär att de mänskliga rättighetsavtalen kommer i skymundan, för det andra så brukar domstolarna ignorera argument som baseras på mänskliga rättigheter, och för det tredje så är domstolarna motstridiga till att hitta brott mot de mänskliga rättigheterna (ibid.).

Eftersom fördragen är bindande och överskrider inhemsk lagstiftning i Japan så ser regeringen till att den inhemska lagstiftningen granskas och ändras innan man ratificerar ett fördrag. Om den inhemska lagstiftningen och fördraget är i konflikt med varandra på någon punkt är regeringen mycket noggrann med att förändra lagstiftningen innan man ratificerar fördraget. Således kan man dra slutsatsen att den inhemska lagstiftningen i Japan förbättras avsevärt i ett mänskligt rättighetsperspektiv tack vare en granskning av lagstiftningen i samband med en ratifikation.

Det behöver dock inte alltid vara så, i vissa fall behöver Japan inte nödvändigtvis skriva på och ratificera ett fördrag för att mänskliga rättigheterna i landet ska förbättras. Till exempel så förbättrades situationen för Japans psykiskt sjuka efter att landet fått hård kritik av UNCHR, trots att Japan varken skrev på eller ratificerade fler fördrag (Iwasawa, 1998 s. 4).

Man kan ställa sig undrande till om Sverige verkligen förlorade något av sin suveränitet jämfört med Japan eftersom staten har skrivit på flera internationella fördrag. Jag skulle hävda att så inte är fallet eftersom Sverige faktiskt avskaffade sig dödsstraffet i fredstid redan 1921, medan man ratificerade de internationella fördragen som förbjuder dödsstraff 1971, alltså hela 50 år senare. Därför menar jag på att Sveriges avskaffande av dödsstraffet i grunden inte har något med förlorad suveränitet att göra, snarare tvärtom, då diskussionen innan avskaffandet bland allmänheten samt bland politiker och sakkunniga aldrig handlade om mänskliga rättigheter eller något annat som kom utifrån Sveriges gränser, utan endast kom att handla om inrikesrelaterade frågor (FP, 2007).

Mänskliga rättigheter togs emellertid upp i diskussionen i riksdagen innan Sverige avskaffade dödsstraffet i krigstid 1973. Det är dock svårt att veta hur mycket av det som påverkade Sveriges beslut hade med statens suveränitet att göra då Sverige var en av de stater som starkast förespråkade ett förbud av dödsstraff i FN (ibid.). Man kan alltså konstatera att Sverige är ett av de länder som har bidragit till den rådande normen vad gäller mänskliga rättigheter och dödsstraff.

5 Diskussion

Av den empiriska information som analyserats kan jag konstatera att alla tre oberoende variabler som undersökt skilde länderna åt. Däremot var vissa variabler mer lika länderna emellan än andra.

Den största skillnaden hos Sverige och Japans oberoende variabler är hemlighetsmakeriet. Det är dock svårt att dra sådana konkreta slutsatser eftersom alla variablerna är väldigt olika varandra i sin karaktär och vissa är mer konkreta än andra. Till exempel så är ”internationella avtal” så som de operationaliserats i uppsatsen väldigt konkreta och lätt att se skillnaden mellan länderna. Samma sak vad gäller det offentliga stödet. Dock är det svårt att jämföra variablerna med varandra och påstå att ett visst antal procent i offentligt stöd har en lika stor påverkan på om Japan har dödsstraff eller inte som ett visst specifikt internationellt avtal. Därför blir det mycket svårt att rangordna orsakerna och sedan påstå att en av variablerna är mer betydande än de andra två.

I Sverige var det offentliga stödet både under tidigt 1900-tal, då dödsstraffet avskaffades, och nu under 2000-talet starkt, men inte lika starkt som i Japan. Vad detta beror på är svårt att säga, men utifrån det material som har analyserats beror det på att man i Sverige i högre utsträckning ansåg att livstidsfängelse hade en tillräcklig avskräckande effekt på brottslingar medan man i Japan inte ansåg det. Även kulturella skillnader och synen på brottsoffer har haft en påverkan; *”for crime victims’ families [in Japan] the issue of sentencing is an issue of loyalty; for them, harsh sentences are an indication of how concerned the criminal justice system and those administrating it are about the victims.”* (Koichi, 2008 s. 50), detta gäller dock inte i Sverige i samma utsträckning.

En annan anledning till att det finns ett större stöd för dödsstraff bland japaner än svenskar leder oss in på en annan av de variabler jag undersökt; transparens. Jag har inte kunnat belägga ett direkt samband mellan Japans brist på transparens och det höga offentliga stödet, men jag drar slutsatsen att eftersom dödsstraffet inte diskuteras öppet finns det inget att ifrågasätta, och därmed är dödsstraffet inget att vara emot. I Sverige är det en helt annan kultur inom rättsväsendet och det finns ett avskiljande mellan politikerna med exekutiv och legislativ makt och juristerna med juridisk makt som inte finns i Japan, vilket gör det lättare för japanska myndigheter att fortsätta med sitt hemlighetsmakeri. Man ska veta att detta avskiljande inte är fulländat i Sverige heller, till exempel så utser regeringen riksåklagaren, och att det svenska rättssystemet inte är någonstans perfekt, men jämfört med Japan är det en otroligt stor skillnad.

Det mesta av Japans hemlighetsmakeri i deras rättssystem är kring dödsstraffet, vilket Sverige inte har. Därför blir det svårt att jämföra variablerna emellan. Man kan dock konstatera att Sverige generellt har ett mer öppet och transparent rättssystem.

När det gäller den tredje variabeln som har undersökt, internationella avtal, har Sverige skrivit på och ratificerat alla avtalen i *International Bill of Rights* medan Japan inte har det. Japans huvudsakliga argument till att de inte har skrivit på det *Optional Protocol* som förbjuder dödsstraffet är att det finns ett stort stöd för dödsstraff bland befolkningen, vilket innebär att variabeln offentligt stöd och internationella avtal är sammankopplade. Att det i Sverige finns ett lägre stöd för dödsstraff och landet har ingått alla avtalen stärker sambandet.

Däremot finns det ingen koppling mellan transparens och internationella avtal, varken i Sveriges fall eller Japans. Ingen av den empiri som undersöktes tyder på att det finns en direkt koppling mellan att ha ett transparent rättssystem och ingå internationella avtal, även om Sverige har ingått fler avtal än Japan. Däremot som jag nämnt ovan finns det en viss koppling mellan transparens och offentligt stöd, vilket betyder att i Japans fall bidrar hemlighetsmakeriet indirekt till att de inte ingår internationella avtal.

Den teorin jag utgick ifrån hade sin utgångspunkt i två olika antaganden. Under uppsatsens gång har jag kommit fram till att det första antagandet, om att mänskliga rättigheter är den rådande normen i världen, stämmer. Detta innebär dock inte att alla stater instämmer med dessa normer och följt dem. När vissa medlemsstater i FN under 2007 försökte införa ett moratorium för att få ett uppehåll i avrättningar runt om i världen, röstades förslaget ner.

Till exempel så ansåg Bahamas representant att "[...] her delegation firmly regarded the issue of the death penalty as one of national sovereignty" och att försöka belasta andra stater "was deeply regretted" (UN, 2007). Jamaicas representant höll med och sa att medlemsstater inte borde ta steg som innebär att de lägger sig i andra staters inhemska angelägenheter; "For her country, the question of the death penalty fell unequivocally within the jurisdiction of each State. International law did not prohibit the death penalty." (ibid.).

De japanska myndigheterna har dock inte använt detta som ett argument i en store utsträckning utan snarare antytt att de instämmer och försöker följa den nya normen genom att bland annat både skrivit på och ratificerat ICESCR och ICCPR. Däremot får det inte glömmas bort att ett av argumenten från Japans sida är att USA fortfarande tillämpar dödsstraff.

Det andra antagandet, om att internationella avtal innebär att staten förlorar suveränitet då internationell rätt överskrider den inhemska lagstiftningen, verkar dock inte stämma.

Av det empiriska material som redogjorts i uppsatsen visas det inga direkta samband mellan att staten förlorar suveränitet när den ingår internationella avtal. Sverige avskaffade dödsstraffet innan de ingick olika internationella avtal och Japan anpassar sin egen lagstiftning innan de skriver på och ratificerar internationella avtal. I de punkter där Japan inte instämmer med den rådande normen, som till exempel avskaffande av dödsstraff, ingår helt enkelt inte Japan de avtalen.

Detta är dock baserat på min operationalisering av suveränitet och bör därför inte ses som en "absolut sanning". Att Japan ändrar sin inhemska lagstiftning innan de skriver på internationella avtal är under min operationalisering inte en inskränkning av suveräniteten eftersom inga internationella lagar överskrider de

inhemska, men för andra som operationaliserar suveränitet annorlunda kan slutsatsen vara en helt annan då Japan iochmed ett ingående av ett internationellt avtal anpassar sig efter normen.

Som jag redan nämnt finns det många forskare som anser att suveränitet och mänskliga rättigheter snarare samverkar än motverkar varandra, och denna uppsats har stärkt den tesen då jag inte fann några direkta samband mellan mänskliga rättigheter, i form av internationella avtal, och förlorad suveränitet, i form av överskrivna inhemska lagar.

Eftersom det inte finns någon koppling mellan internationella avtal och förlorad suveränitet bör det rimligen inte heller finnas någon koppling mellan dödsstraff och förlorad suveränitet. Således behöver en stat inte avskaffa sitt dödsstraff för att de har ingått internationella avtal (som i Japans fall) eller avskaffa sitt dödsstraff för att de ingår internationella avtal (som i Sveriges fall).

En annan intressant aspekt, men troligtvis slumpvis, är att Sverige avskaffade dödsstraffet efter att den andra kammaren efter valet 1919 fått en ny socialistisk-liberal majoritet som kunde rösta för en avskaffning (FP, 2007). Och nu i Japan, efter att oppositionen vann valet 2009, har en ny justitieminister utsetts som under 20 år arbetat aktivt inom antidödsstraffsrörelsen i Japan, och eftersom hon måste skriva på alla avrättningar för att de ska utföras innebär detta att Japan *de facto* avskaffat dödsstraffet (Parry, 2009). Utifrån detta kan man självklart inte dra några kausala slutsatser, men det stärker Wade M. Coles slutsats om att det är statens ”domestic regime” som utformar landets ställning till mänskliga rättigheter (Cole, 2005 s. 491). Men frågan är om väljarna valde oppositionspartiet, Democartic Party of Japan, på grund av deras ställning i dödsstraffsfrågan.

Under valkampanjen var aldrig dödsstraffet någon aktuell fråga. Debatten handlade snarare om välfärdsfrågor och maktstrukturer (Fackler, 2009). Faktum är att dödsstraffsfrågan aldrig är speciellt aktuell för den breda massan i Japan eftersom den inte betraktas som ett socialt problem (Johnson, 2006 s. 268) vilket kan vara en av anledningarna till att det nu styrande partiet i Japan, Democartic Party of Japan, inte nämnder dödsstraffet överhuvudtaget i sitt partiprogram (DJP, 2009).

6 Slutsats.

Det ska genast sägas att alla slutsatser som dras utifrån denna studie behöver underbyggas ännu mer med mer och bättre material. Mycket av det material jag har läst har i vissa fall varit motsägelsefulla och visat på olika saker. Jag har även inte lyckats använda mig av vissa källor på grund av flera olika orsaker, främst på grund av bristande japanska kunskaper. Att tala japanska hade underlättat väldigt mycket då utbudet av källor på engelska inte har varit speciellt stort vilket lett till att källorna i en väldigt stor utsträckning refererat till varandra vilket i sin tur ökar risken för fel. De flesta akademiker som skrivit böcker och artiklar som jag använt mig av är uttalat mot dödsstraff vilket även försvårat sökandet efter subjektiva källor. Att dödsstraffet är väldigt hemligt i Japan märktes även då ingen från den japanska ambassaden vaken svarade på mina telefonsamtal eller mejl.

Med detta sagt så ska inte slutsatserna i denna studie tas förgivet. Denna studie, liksom många andra, är en intressant grund som andra forskare kan bygga vidare på.

Hypotes ett, att det är Japans hemlighetsmakeri och det höga offentliga stödet för dödsstraff bland invånarna som lett till att Japan ingått färre internationella avtal än Sverige, verifieras även om det inte finns en direkt koppling mellan bristen på transparens och internationella avtal då hemlighetsmakeriet påverkat det offentliga stödet som i sin tur påverkat ifall Japan skriver på och ratificerar internationella avtal.

Hypotes två, att internationella avtal leder till minskad suveränitet för staten, falsifieras då jag inte kunnat hitta belägg för detta. Att stater ingår internationella avtal påverkar inte deras suveränitet vilket stärker bland annat Barkin och Cohens teser om att suveränitet är något som konstant förändras och att mänskliga rättigheter och suveränitet därmed inte är motstridiga.

Hypotes tre, att en minskning av statens suveränitet leder till avskaffande av dödsstraff eftersom det har blivit den internationella normen, falsifieras utifrån min operationalisering då jag endast mätt suveränitet utifrån internationella avtal som överskrider inhemsk lagstiftning, och konstaterat att internationella avtal inte påverkar suveräniteten för en stat.

Hypotes fyra, att Japan har ingått färre internationella avtal än Sverige och därmed bevarat sitt dödsstraff, verifieras då Japan ingått färre internationella avtal än Sverige och på så sätt kunnat kringgå förbudet mot dödsstraff.

Således är de slutsatser jag kan dra av denna studie är min förutfattade mening om att en stat förlorar suveränitet för att de ingår internationella fördrag, inte stämmer. Att Sverige inte tillämpar dödsstraff har denna studie visat inte egentligen har något med de internationella fördrag Sverige har skrivit under och ratificerat att göra eftersom Sverige avskaffade dödsstraffet innan FN och mänskliga rättighetsnormerna skapades. För Japans del handlar det om att anpassa

sin inhemska lagstiftning till de fördrag och normer som råder, men endast till den graden de själva anser är lämpligt.

Detta innebär att huruvida ”stark” eller ”svag” statens suveränitet är inte påverkar statens förhållande till dödsstraff eftersom jag inte kunnat hitta ett samband mellan internationella avtal och suveränitet.

Således använder sig Japan av dödsstraff inte för att de har en starkare suveränitet än Sverige, utan för att de inte har ingått de internationella avtal som förbjuder dödsstraffet vilket Sverige har. Detta i sin tur beror på att det finns ett högt offentligt stöd för straffet hos den japanska allmänheten som i Sverige är lägre, vilket beror bland annat på att Japan använder sig av ett utbrett hemlighetsmakeri kring sitt dödsstraff.

7 Källförteckning.

AI, 2009a: "Abolish the Death Penalty", *Amnesty International*, <http://www.amnesty.org/en/death-penalty> Nerladdat 11/11 2009

AI, 2009b: "Dödsstraffet", *Amnesty International Sverige*, <http://www.amnesty.se/ommanskligarattigheter/tematiskinformation/dodsstraffet/> Nerladdat 25/11 2009

AI, 2009c: "Abolitionist and Retentionist Countries", *Amnesty International*, <http://www.amnesty.org/en/death-penalty/abolitionist-and-retentionist-countries> Nerladdat 24/11 2009

Barkin, Samuel J., 1998. "The Evolution of the Constitution of Sovereignty and the Emergence of Human Rights Norms", *Millennium – Journal of International Studies*, vol. 27, no. 2, pp. 229-252.

Bergman, Martin, 1996. "Dödsstraffet, kyrkan och staten i Sverige från 1700-tal till 1900-tal." Stockholm: Inst. för rättshistorisk forskning.

Cohen, Jean L., 2004. "Whose Sovereignty? Empire versus International Law", *Ethics and International Affairs*, vol. 18, no. 3, pp. 1-24.

Cole, Wade M., 2005. "Relinquished? Explaining Commitment to the International Human Rights Conventions, 1969-1999", *American Sociological Review*, vol. 70, no. 3, pp. 472-495.

DJP, 2009: "The Democratic Party of Japan's Platform for Government", The Democratic Party of Japan, <http://www.dpj.or.jp/english/policy/index.html> Nerladdat 28/12 2009

DN, 2005: "Pastor Åke Green friad", *Dagens Nyheter*, <http://www.dn.se/nyheter/sverige/pastor-ake-green-friad-1.355772> Nerladdat 17/11 2009

The Economist, 2009. "Asia: Hanging the balance; Trial by jury in Japan". *The Economist*, 8/8 2009, vol. 392, iss. 8643, s. 38

The Economist, 2008. "Asia: Just plead guilty and die; The death penalty in Japan". *The Economist*, 15/3 2008, vol. 368, iss. 8571, s. 80

The Economist, 1999. "80% back capital punishment". *The Economist*, 1/12 1999, vol. 39, iss. 23, s. 5

Ekot, 2009: "Sverige granskas av FN-råd", *Sveriges Radio Ekot*, <http://www.sr.se/cgi-bin/sameradion/nyheter/artikel.asp?artikel=3224454> Nerladdat 17/12 2009

Fackler, Martin, 2009. "With Bold Stand, Japan Opposition Wins a Landslide", *The New York Times*, <http://www.nytimes.com/2009/08/31/world/asia/31japan.html> Publicerat 30/8 2009 Nerladdat 28/12 2009

FH, 2009: "Map of Freedom 2008", *Freedom House*, <http://www.freedomhouse.org/template.cfm?page=363&year=2008> Nerladdat 11/11 2009

FIDH, 2008: "*The Death Penalty in Japan: The Law of Silence*", International Federation of Human Rights, Nerladdat 19/12 2009

Fisher, David I, 2007. *Mänskliga Rättigheter, En introduktion*. Stockholm: Norstedts Juridik

Flowers, Nancy, 2005. "Human Rights Here and Now. Appendix 3: A Human Rights Glossary", *University of Minnesota*, http://www1.umn.edu/humanrts/edumat/hreduseries/hereandnow/Part-5/6_glossary.htm Nerladdat 24/11 2009

FP, 2007: "Dödsstraffets avskaffande i Sverige", *Folkpartiet*, http://www.folkpartiet.se/FPTemplates/AreaContentPage___63808.aspx Nerladdat 26/11 2009

Griffin, James, 2008. *On Human Rights*. Oxford: Oxford University Press

HOC, 2009: "Executions in 2008", *Hands Off Cain*, <http://www.handsoffcain.info/bancadati/index.php?tipotema=arg&idtema=12000547> Nerladdat 11/11 2009

HRF, 2003: "Japan Hanging on to Death Penalty", *Human Rights Features*, <http://www.hrdc.net/sahrdc/hrfeatures/HRF75.htm> Nerladdat 27/11 2009

Höglund, Rikard, Söderin, Eigil, 2005. *Liv eller död I riksdagen? – En diskussion om det svenska dödsstraffets avskaffande, statsnyttan och medborgarens rättigheter*. Lunds Universitet: Statsvetenskapliga institutionen

ICC, 2009: "Crime of Aggression Background", *International Criminal Court*, <http://www.iccnw.org/?mod=aggressionbackground> Nerladdat 24/11 2009

Iwasawa, Yuji, 1998. *International Law, Human Rights and Japanese Law: The Impact of International Law on Japanese Law*. New York: Oxford University Press

Japan Times, 2005a: "Support for death penalty passes 80% for first time", *Japan Times Online*, <http://search.japantimes.co.jp/cgi-bin/nn20050220a2.html> Nerladdat 13/12 2009

Japan Times, 2005b: "Towards death penalty transparency", *Japan Times Weekly Online*, <http://www.japantimes.co.jp/weekly/news/nn2005/nn20051008a1.htm> Publicerat 8/9 2005, Nerladdat 20/12 2009

Johnson, David T., 2006. "Where the state kills in secret: Capital punishment in Japan", *Punishment & Society*, vol. 8, no. 3, pp. 251-285

Koichi, Hamai, 2008: "The death penalty in Japan", *Japan Echo*, vol. 35, no. 3, pp. 44-50

Lane, Charles, 2005a. "A VIEW TO A KILL", *Foreign Policy*, issn. 00157228, s. 36-42

Lane, Charles, 2005b. "Why Japan Still Has the Death Penalty", *Washington Post*, <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/articles/A11306-2005Jan15.html> Publicerat 16/1 2005. Nerladdat 25/11 2009

Levin, Mark A., 2002. "International Law, Human Rights and Japanese Law: The Impact of International Law on Japanese Law by Yuji Iwasawa", *Journal of Japanese Studies*, vol. 28, no. 1, pp. 198-203

Masanao, Murakami, 2002. "International Law, Human Rights and Japanese Law: The Impact of International Law on Japanese Law, by Yuji Iwasawa.", *Social Science Japan Journal*, vol. 5, no. 2, pp. 315-318

Metro, 2006: "4 av 10 för Saddams dom.", *Metro*, <http://www.metro.se/se/article/2006/11/07/08/2045-23/index.xml> Nerladdat 17/12 2009

Parry, Richard Lloyd, 2009. "Japans death penalty effectively scrapped with arrival of Kaiko Chiba", *Times Online*, <http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/asia/article6840248.ece> Publicerat 19/7 2009 Nerladdat 26/11 2009

Reus-Smit, Christian, 2001. "Human rights and the social construction of sovereignty", *Review of International Studies*, vol. 27, pp. 519-538.

RF, 2009: "Regeringsformen, 2kap.", *Sveriges Riksdag*, http://www.riksdagen.se/templates/R_PageExtended___6074.aspx Nerladdat 26/11 2009

Schabas, William A, 1997. *The Abolition of the Death Penalty in International Law*. Cambridge: Cambridge University Press

Schmidt, Petra, 2002. *Capital Punishment in Japan*. Köln: Brill

Seth, Ivar, 1984. *Överheten och svärdet – Dödsstraffdebatten i Sverige 1809-1974*. Stockholm: Nordiska Bokhandeln

SvD, 2005: "HD friar Åke Green", *Svenska Dagbladet*, http://www.svd.se/nyheter/inrikes/artikel_482681.svd Nerladdat 17/11 2009

Svensson, Torsten, Teorell, Jan, 2007. *Att fråga och att svara – Samhällsvetenskaplig metod*. Malmö: Liber

Turack, Daniel C., 2001. "International Law, Human Rights and Japanese Law by Yuji Iwasawa", *The Journal of Asian Studies*, vol. 60, no. 1, pp. 217-218

UN, 2009a: "International Covenant on Economic, Social and Cultural Right", *United Nations Treaty Collection*, http://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-3&chapter=4&lang=en Nerladdat 25/11 2009

UN, 2009b: "International Covenant on Civil and Political Right", *United Nations Treaty Collection*, http://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-4&chapter=4&lang=en Nerladdat 25/11 2009

UN, 2009c: "Optional Protocol on the [ICCPR]", *United Nations Treaty Collection*, http://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-5&chapter=4&lang=en Nerladdat 25/11 2009

UN, 2009d: "Second Optional Protocol on the [ICCPR]", *United Nations Treaty Collection*, http://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-12&chapter=4&lang=en (Second Optional Protocol) Nerladdat 25/11 2009

UN, 2008. *“ICCPR – Consideration of Reports Submitted by State Parties Under Article 40 of the Covenant: Concluding observations of the Human Rights Committee, Japan”*, United Nations, 18/12 2008

UN, 2007: *”Ten Amendments to Draft Proposing Moratorium on Use of Death Penalty”*, *United Nations – Department of Public Information*, <http://www.un.org/News/Press/docs/2007/gashc3905.doc.htm> Nerladdat 21/11 2005